

Міністерство освіти і науки України
Центральноукраїнський національний технічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою
від 29 грудня 2022р.

Протокол № 4

Голова Вченої ради

Володимир КРОПІВНИЙ

2022р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАУКОВУ ШКОЛУ
«ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО
ЗЕМЛЕВИКОРИСТАННЯ»
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Введено в дію наказом ректора
від 04.01.2023р. № 02-08

Кропивницький, 2022 р.

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регламентує основні напрямки і порядок організації діяльності наукової школи «Технічне забезпечення раціонального землекористання» (НШ) Центральноукраїнського національного технічного університету – творчого колективу дослідників кафедри «Сільськогосподарського машинобудування» з основним спільним напрямом дослідження «Підвищення технічного рівня ґрунтообробних та посівних машин та розробка нових технологій обробки ґрунту», стратегією організації професійного наукового пошуку, ідей і методів їх реалізації.

1.2. Наукова школа започаткована на кафедрі сільськогосподарського машинобудування у 1967 році кандидатом технічних наук, професором Комарістовим В.Ю.. Науковими керівниками школи в різні часи були – кандидат технічних наук, професор, заслужений винахідник України Сисолін П.В., кандидат технічних наук, професор Петренко М.М..

1.3. Науковим керівником НШ «Технічне забезпечення раціонального землекористання» з 2011р. є визнаний вчений в галузі сільськогосподарського машинобудування, доктор технічних наук, професор Сало В.М., який розробляє фундаментальні та загальні питання науки, продукує ідеї, нові напрями дослідження та здатний об'єднати навколо себе колектив однодумців.

1.4. НШ проводить життєво важливі для національної економіки наукові дослідження, спрямовані на розробку і освоєння нових видів та удосконалення існуючої сільськогосподарської техніки, високопродуктивних екологічно чистих технологій вирощування сільськогосподарських культур за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності 4 «Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу»:

– 4.1 «Розроблення та впровадження технологій виробництва, збереження, переробки високоякісної рослинної продукції»

•4.1.1 «Створення енергоощадних та ресурсозберігаючих технологій вирощування сільськогосподарських культур з елементами точного землеробства»;

– 4.2 «Розроблення та впровадження технологій адаптивного ґрунтоохоронного землеробства»

•4.2.2 «Створення науково-обґрунтованої системи ведення землеробства, адаптованої до ґрунтово-кліматичних умов господарств різних форм власності».

1.5. Зміст досліджень НШ узгоджується з перспективним тематичним планом науково-дослідних робіт Кафедри та тематичними планами науково-дослідних робіт Університету, конкретизується за наявності фінансування науково-дослідних робіт за рахунок коштів місцевого бюджету, державного бюджету та господарських договорів і замовлень органів державного управління, установ, організацій та підприємств та врахує профіль підготовки фахівців на кафедрі.

1.6. Діяльність НШ забезпечується науково-дослідною лабораторією «Конструювання та дослідження сільськогосподарської техніки для рослинництва» від 12.01.2011 року, створеної на основі Галузевої науково-дослідної лабораторії з висіваючих систем і робочих органів посівних машин (Наказ Мінсільгоспмашу СРСР і Міністерства вищої освіти УРСР від 29.02.1984 р.), науково-дослідної лабораторії «Висіваючих систем та робочих органів посівних машин» від 1996 року та «Конструювання та дослідження сільськогосподарської техніки» від 21.05.2004 року.

1.7. При проведенні наукових досліджень використовуються комп'ютери, офісна техніка та база навчальних лабораторій кафедри «Сільськогосподарського машинобудування» площею 250 м².

1.8. Керівник НШ, її основний склад, тематика наукових досліджень затверджуються Науково-технічною радою університету за поданням проректора з наукової роботи.

2. Мета, завдання, принципи, форми та критерії діяльності наукової школи

2.1. **Мета діяльності НШ** полягає у здійсненні колективної інтелектуальної творчої діяльності, спрямованої на здобуття і використання якісно нових, оригінальних, значущих знань в галузі сільськогосподарського машинобудування.

2.2. Основні завдання діяльності НШ:

- продукування наукових знань у галузі технічних наук;
- розробка теоретичних концепцій, моделей, проведення експериментів, які підтверджують ту чи іншу наукову гіпотезу за науковим напрямком досліджень «Підвищення технічного рівня ґрунтообробних та посівних машин та розробка нових технологій обробітку ґрунту;
- проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, створення науково-технічних (експериментальних) розробок у відповідності до затвердженого наукового напрямку: зокрема:
 - вивчення стану проблем роботи принципів перспективних конструктивних варіантів будови робочих органів сільськогосподарської техніки;
 - створення теоретичних основ загальних закономірностей взаємодії з ґрунтовим середовищем і середовищем рослинного походження елементів робочих органів сільськогосподарської техніки залежно від їх конструкційних параметрів;
 - розробка методики диференціації параметрів робочих органів сільськогосподарської техніки стосовно умов їх експлуатації та алгоритму її реалізації;
 - розробка конструкції та обґрунтування параметрів робочих органів машин для обробітку ґрунту, посіву, вирощування, збирання та післязбиральної обробки сільськогосподарських культур,

- експериментальна перевірка та уточнення встановлених закономірностей функціонування робочих органів сільськогосподарської техніки і аналіз їх функціональних характеристик за результатами лабораторно-польових експериментальних досліджень;

- популяризація отриманих результатів досліджень;
- збереження традицій і цінностей НШ на всіх її етапах становлення та розвитку;

- забезпечення сталості розвитку наукового напрямку наступними поколіннями вчених і дослідників;

- підготовка наукових кадрів з наукового напрямку наукової школи;

- постійне залучення до наукової діяльності обдарованої молоді, здатної до самостійного наукового пошуку, в тому числі здобувачів вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» та 133 «Галузеве машинобудування»;

- розвиток атмосфери творчості, новаторства, відкритості для наукових дискусій;

- інтеграція теоретичних доробків НШ з навчальним та виробничим процесом, зокрема:

- надання допомоги підприємствам і організаціям у створенні і освоєнні нових видів та удосконаленні існуючої сільськогосподарської техніки та використання в сільськогосподарському виробництві системи точного землеробства, *високопродуктивних екологічночистих технологій вирощування сільськогосподарських культур*;

- впровадження у виробництво нових конструкцій ґрунтообробних та посівних машин, удосконалених їхніх робочих органів;

- розробка експериментальних установок для проведення практичних і лабораторних робіт для здобувачів спеціальності 208 «Агроінженерія» та 133 «Галузеве машинобудування».

2.3. Основні принципи діяльності НШ: системність, цілісність, інноваційність, відкритість, зв'язок з практикою.

2.4. Основні форми діяльності наукової школи:

- керівництво експериментальними дослідженнями;

- проведення наукових конференцій, методологічних семінарів, зокрема Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми конструювання, виробництва та експлуатації сільськогосподарської техніки», Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Досягнення та перспективи галузі виробництва, переробки та зберігання сільськогосподарської продукції» та щорічної наукової конференції студентів та викладачі у рамках заходу «Дні науки»;

- виконання та захист дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук та доктора наук за науковою спеціальністю 05.05.11 «Машини і засоби механізації сільськогосподарського виробництва»;

- щорічні публікації результатів наукових досліджень в авторитетних наукових виданнях, в тому числі зарубіжних та виданнях, які входять до наукометричних баз даних;

- створення проблемно-пошукових науково-дослідних груп з числа викладачів, аспірантів та студентів в рамках науково-дослідної лабораторії «Конструювання та дослідження сільськогосподарської техніки»;
- видання монографій, підручників, навчальних посібників;
- розробка та впровадження нових циклів лабораторних робіт та лекційних курсів для здобувачів спеціальності 208 «Агроінженерія» та 133 «Галузеве машинобудування»;
- видання Загальнодержавного міжвідомчого науково-технічного збірника «Конструювання, виробництво та експлуатація сільськогосподарських машин»;
- участь у спільних міжнародних наукових проектах щодо вивчення актуальних наукових проблем, які фінансуються МОН України та зарубіжними фондами;
- систематична участь у Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференціях, з'їздах, симпозіумах;
- участь науковців школи у роботі міжнародних форумів;
- захист результатів наукових досліджень охоронними документами.

2.5. Основні критерії оцінки діяльності НШ:

- новизна й оригінальність авторської теорії у галузі знань з проблем сільськогосподарського машинобудування;
- широта проблемно-теоретичного, географічного, хронологічного діапазонів функціонування;
- поширення результатів досліджень в межах країни та за рубежом;
- ефективна педагогічна діяльність (кількість здобувачів, аспірантів, докторів та кандидатів наук, монографій, підручників, навчальних посібників, розробка нових курсів тощо);
- офіційне визнання державою (науковою спільнотою) важливості наукових досліджень НШ (число докторів, кандидатів наук, професорів, доцентів, заслужених діячів і працівників освіти);
- наявність міжнародних грантів підтримки наукових досліджень;
- наявність почесних наукових знань, участь науковців школи в якості експертів ЮНЕСКО, рецензентів міжнародних проектів тощо.

3. Склад НШ

3.1. До складу наукової школи входять: керівник наукової школи, доктори та кандидати наук, докторанти, здобувачі вищої освіти та інші суб'єкти науково-дослідної діяльності.

4. Права та обов'язки керівника НШ

3.1. Керівник наукової школи:

- здійснює організацію та керівництво всіма видами діяльності НШ і несе повну відповідальність за результати її роботи;
- звітує про виконану роботу перед Науково-технічною радою університету;

– готує наукове обґрунтування актуальної наукової проблеми та звертається з пропозиціями до Головного управління освіти і науки Кіровоградської облдержадміністрації щодо надання послуг з виконання науково-дослідних робіт з фінансуванням з місцевого бюджету;

– готує матеріали для участі у конкурсному відборі проектів наукових досліджень і розробок, що виконуватимуться за рахунок видатків державного бюджету;

– готує пропозиції щодо надання наукових та науково-технічних послуг підприємствам та організаціям регіону;

– робить подання на членів НШІ щодо заохочення, нагородження, преміювання за результативність проведеної науково-дослідної роботи.

5. АТЕСТАЦІЯ ТА ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЯ НШ

5.1. Кожні 5 років до 20 грудня науковий керівник НШ подає на розгляд до Експертно-консультативної комісії при НТР Університету документи на перереєстрацію згідно з переліком (Додатки 1, 2).

5.2. Експертно-консультативна комісія (із залученням провідних вчених університету, регіону та України) виконує експертизу поданих матеріалів та висновок представляє на засіданні НТР Університету.

5.3. Рішення про атестацію та перереєстрацію НШ приймає НТР Університету.

Проректор з наукової роботи
та міжнародних зв'язків

Олександр ЛЕВЧЕНКО

СХВАЛЕНО:

Науково-технічною радою
від 24 листопада 2022р.

Протокол № 10

Голова науково-технічної ради
Олександр ЛЕВЧЕНКО

« _____ » _____ 2022р.